

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Zakona o poračunavanju finančnih obveznosti Republike Slovenije iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja obsega:

- Zakon o poračunavanju finančnih obveznosti Republike Slovenije iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja – ZPFOPIZ (Uradni list RS, št. 81/00 z dne 15. 9. 2000),
- Zakon o socialno varstvenih prejemkih – ZSVarPre (Uradni list RS, št. 61/10 z dne 26. 7. 2010).

ZAKON **o poračunavanju finančnih obveznosti Republike Slovenije iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja (ZPFOPIZ)**

(neuradno prečiščeno besedilo št. 1)

1. člen

S tem zakonom se ureja poračunavanje finančnih obveznosti Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: obveznost države) do Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: zavod) za pokrivanje obveznosti, ki nastanejo zaradi priznavanja ali odmere pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja pod posebnimi pogoji oziroma zaradi izpada prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje na podlagi 232. člena zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 106/99; v nadaljnjem besedilu: ZPIZ-1).

S tem zakonom se ureja tudi poračunavanje obveznosti države do Sklada za vzajemno pomoč samostojnih obrtnikov Slovenije (v nadaljnjem besedilu: sklad obrtnikov) za pokrivanje odhodkov za izplačevanje pokojnin upokojenih članov sklada obrtnikov, pridobljenih na podlagi obdobja zavarovanja od uvedbe zavarovanja pri skladu obrtnikov, pa do 1. 1. 1983 – do zneska najnižje pokojnine, v skladu s petnajsto alineo prvega odstavka 232. člena ZPIZ-1.

2. člen

Republika Slovenija je dolžna zavodu v celoti ali delno povrniti izdatke za izplačevanje pokojnin in drugih dajatev iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja za:

- udeležence NOB in vojne veterane, udeležence španske vojne, narodne heroje in nosilce Partizanske spomenice 41, družinske člane padlih oziroma umrlih borcev NOB, žrtve vojnega nasilja;
- uživalce izjemnih pokojnin;
- uživalce administrativnih pokojnin;
- delavce Ministrstva za notranje zadeve in zavodov za izvrševanje kazenskih sankcij oziroma zavodov za prestajanje kazni zapora;
- uživalce pokojnin po zakonih o poslancih, o Vladi Republike Slovenije, o notranjih zadevah, o policiji, o izvrševanju kazenskih sankcij, o obrambi, o sodniški službi, o kazenskem postopku, o prekrških;
- upravičence do višjega zneska pokojnine na podlagi zakona o popravi krivic;
- izjemne pokojnine delavcev v premogovnikih in pri proizvodnji ter predelavi azbesta;

- preživnine bivšim zasebnim dimnikarskim obrtnikom.

3. člen

Podlage za obračun obveznosti za osebe iz prejšnjega člena tega zakona so:

- celotni znesek pokojnin, ki so po posebnih predpisih priznane osebam, ki ne izpolnjujejo pogojev za pridobitev pravice do pokojnine po splošnih predpisih;
- celotni znesek pokojnin upravičencev, ki brez upoštevanja obdobja pokojninske dobe po posebnih predpisih ne bi izpolnjevali pogoja minimalne pokojninske oziroma zavarovalne dobe za pridobitev pravice do pokojnine po splošnih predpisih;
- del pokojnine, ki se ugotovi tako, da se od skupnega zneska pokojnine, odmerjene z upoštevanjem posebnih predpisov, ki se izplačuje upravičencu, odšteje znesek pokojnine, ki bi se upravičencu izplačevala po splošnih predpisih brez upoštevanja obdobja pokojninske dobe, priznane po posebnih predpisih;
- del pokojnine v višini razlike med pokojnino kmeta – borca NOV in kmečko pokojnino po zakonu o starostnem zavarovanju kmetov (Uradni list SRS, št. 30/79 in 1/82).

V primerih iz prve in druge alineje prejšnjega odstavka se obračunava obveznost države v višini celotnega zneska izplačane pokojnine do datuma, ko upravičenec dopolni minimalni starostni pogoj za pridobitev pravice do starostne pokojnine za pokojninsko dobo 40 let (moški) oziroma 38 let (ženska) po splošnih predpisih. Od navedenega datuma dalje se obveznost države obračuna na način, določen v tretji alineji prejšnjega odstavka.

4. člen

Republika Slovenija povrne zavodu sorazmeren del pokojnin, priznanih ob upoštevanju obdobja pokojninske dobe, za katere niso bili plačani prispevki, za čas:

- skrbi za otroka v prvem letu otrokove starosti, do uveljavitve ZPIZ-1, če v tem času mati ali oče ni bil zavarovan na drugi podlagi, če je bil otrok v navedenem času državljan Republike Slovenije in če je bilo njegovo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji;
- poklicne rehabilitacije zavarovanca s preostalo delovno zmožnostjo;
- poklicne rehabilitacije vojaškega invalida, slepega, gluhega in naglušnega, obolelega za distrofijo in sorodnimi mišičnimi in nevromišičnimi boleznimi, paraplegijo, cerebralno in otroško paralizo ter multiplo sklerozo, ekstrapiramidnimi obolenji ali civilnega invalida vojne, ne glede na to, ali je bil pred tem zavarovan;
- zadržanosti od dela zaradi začasne nezmožnosti za delo ali starševskega dopusta po prenehanju delovnega razmerja ali drugega razmerja, ki je bilo podlaga za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, če je zavarovanec v tem času prejemal nadomestilo plače;
- ko je duhovnik, redovnik, redovnica ali oseba v drugi verski skupnosti poklicno opravljala versko službo na območju Republike Slovenije in ji ni bilo omogočeno plačevati prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje pred 1. 1. 1983, pri čemer njeno delo tudi na drugi podlagi ni bilo šteto v pokojninsko dobo;
- aktivne vojaške službe v nekdanji JLA;
- do 31. 3. 1992, ki ga je uživalec pokojnine, uveljavljene pri zavodu, prebil v zavarovanju pri nosilcih zavarovanja v drugih republikah nekdanje SFRJ oziroma pri nosilcu socialnega zavarovanja nekdanjih aktivnih vojaških oseb, ki se skladno z zakonom upošteva kot čas zavarovanja pri zavodu;
- prištete dobe v trajanju ene četrte dobe dejanskega zavarovanja, ki se prišteje pokojninski dobi za pridobitev in odmero pravic zavarovancem s telesno okvaro najmanj 70%, vojaškim invalidom od I. do VI. skupine, civilnim invalidom vojne od I. do VI. skupine, slepim, gluhim, obolelim za distrofijo in sorodnimi mišičnimi in nevromišičnimi boleznimi in za paraplegijo, cerebralno in otroško paralizo, multiplo sklerozo ter ekstrapiramidnimi obolenji;

- prištete dobe v trajanju ene četrtine dobe dejanskega zavarovanja, ki se prišteje pokojninski dobi za pridobitev in odmero pravic zavarovancem, ki so bili vključeni v obvezno dodatno zavarovanje po ZPIZ-1;
- neupravičenega kaznovanja zaradi političnih razlogov oziroma neupravičenega odvzema prostosti;
- zavarovalne dobe v trajanju razlike do polnega delovnega časa v primerih, ki ga je zavarovanec dopolnil na delu s krajšim delovnim časom od polnega, ki se upošteva v zavarovalno dobo kot delo s polnim delovnim časom.

V primerih iz prejšnjega odstavka se ugotovi obveznost države tako, da se od skupnega zneska pokojnine, ki se izplačuje upravičencu, odšteje znesek v višini pokojnine, ki bi se upravičencu izplačevala po splošnih predpisih, če bi bila odmerjena brez upoštevanja obdobja pokojninske dobe, za katera niso bili plačani prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

5. člen

Republika Slovenija povrne zavodu sorazmerni del pokojnin, priznanih ob upoštevanju obdobja pokojninske dobe, za katere so bili obračunani, vendar neplačani prispevki za čas, ko je bil zavarovanec do 31. 12. 1999 zaposlen v invalidskem podjetju, za katerega so bili prispevki obračunani in vplačani na poseben račun pri delodajalcu, ki jih je bil dolžan uporabiti za materialni razvoj invalidskega podjetja.

6. člen

Republika Slovenija zavodu v celoti povrne izdatke za izplačevanje naslednjih pravic:

- pokojnin po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju bivših vojaških zavarovancev, ki jih izplačuje zavod;
- akontacij pokojnin, ki bi jih bil dolžan izplačati nosilec zavarovanja iz katere od drugih držav, nastalih na območju nekdanje SFRJ;
- dodatkov, ki jih zavod skladno z zakonom izplačuje k pokojninam slovenskih državljanov, ki so pridobili pravico do pokojnine iz katere od drugih držav, nastalih na območju nekdanje SFRJ;
- posebnih dodatkov, priznanih s sklepom Izvršnega sveta SRS, k družinskim pokojninam vdovam žrtev dachauskih procesov;
- [\(prenehala veljati\)](#);
- [\(prenehala veljati\)](#);
- oskrbnin;
- dela pokojnine v višini zmanjšanja pokojnine zaradi upokojitve pred dopolnitvijo polne starosti, ki se zavarovancem ne obračunava v primerih iz 54. in 55. člena ZPIZ-1;
- dela pokojnine v višini razlike med pokojnino, ki bi bila zavarovancu odmerjena glede na dopolnjeno pokojninsko dobo od njegove dejanske pokojninske osnove in zneskom v višini 35% najnižje pokojninske osnove po 56. členu ZPIZ-1.

V primerih iz prve alinee prejšnjega odstavka se obračuna obveznost države na način iz drugega odstavka 3. člena tega zakona.

7. člen

Republika Slovenija povrne zavodu sredstva v višini prispevkov za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje v naslednjih primerih:

- prispevek zavarovanca in delodajalca za zaposlene v invalidskih podjetjih;
- prispevek zavarovanca in delodajalca za upravičence do starševskega dodatka;
- prispevek zavarovanca in delodajalca za upravičence do denarnih nadomestil za čas porodniškega dopusta;
- prispevek zavarovanca in delodajalca za slovenske državljane, ki med prestajanjem zaporne kazni na območju Republike Slovenije delajo s polnim delovnim časom;
- prispevek delodajalca za kmete in člane kmečkih gospodarstev, ki so obvezno oziroma prostovoljno vključeni v pokojninsko in invalidsko zavarovanje;
- prispevek zavarovanca in delodajalca za kmete in člane kmečkih gospodarstev, ki jim je bil prispevek zmanjšan ali odpisan po zakonu o pogojih, pod katerimi se kmetom zmanjšani ali odpisani prispevki štejejo za plačane (Uradni list RS, št. 48/92 in 21/95; v nadaljnjem besedilu: ZPKZ);
- prispevek zavarovanca za vajence oziroma učence v gospodarstvu.

Obveznost iz prve alineje prejšnjega odstavka se določi v višini prispevkov zavarovanca in delodajalca, ki se obračunajo za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje vseh zaposlenih v podjetjih, zavodih in drugih organizacijah za zaposlovanje invalidov.

Obveznost iz druge, tretje in četrte alineje prvega odstavka tega člena se določi v višini prispevka zavarovanca in delodajalca, ki se obračuna od osnove, od katere so bili zavarovani.

Obveznost iz pete alineje prvega odstavka tega člena se določi v višini prispevka delodajalca za kmete in člane kmečkih gospodarstev, ki se obračuna od osnove, na podlagi katere so zavarovani.

Obveznost iz šeste alineje prvega odstavka tega člena se določi v višini prispevkov zavarovanca in delodajalca za kmete in člane kmečkih gospodarstev, ki jim je bil prispevek zmanjšan ali odpisan po določbah ZPKZ.

Obveznost iz sedme alineje prvega odstavka tega člena se določi v višini prispevka zavarovanca za vajence oziroma učence v gospodarstvu, ki se obračuna od osnove, na podlagi katere so bili zavarovani.

8. člen

Republika Slovenija povrne skladu obrtnikov sredstva za pokrivanje odhodkov za izplačevanje razlike do zneska najnižje pokojnine za upokojene člane sklada obrtnikov, ki so pridobili pokojnine na podlagi obdobja zavarovanja od uvedbe zavarovanja pri skladu obrtnikov, pa do 1. 1. 1983.

Obveznost iz prejšnjega odstavka se določi v višini razlike med pokojnino, ki so jo člani sklada ki so vstopili v zavarovanje pri skladu do 31. 12. 1982, pridobili pri skladu obrtnikov, vendar največ do zneska najnižje pokojnine po določbi 56. člena ZPIZ-1.

9. člen

- Poleg obveznosti iz 2. do 8. člena tega zakona je obveznost države:
- sorazmerni del stroškov izvajanja zavarovanja, ki nastane v zvezi z odmerjanjem in izplačevanjem pokojnin in drugih pravic, od katerih se obračuna obveznost države;
 - sorazmerni del prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje, ki se plačujejo od pokojnin in drugih pravic, od katerih se obračuna obveznost države;

- sorazmerni del stroškov plačilnega prometa in poštnih stroškov, vezanih na izplačevanje pokojnin in drugih pravic, od katerih se obračuna obveznost države.

Sorazmerni del obveznosti iz prejšnjega odstavka se pri obračunu obveznosti iz 2. do 7. člena tega zakona izračuna v enakem deležu dejansko ugotovljenih obveznosti države, kot je delež vseh obračunanih stroškov izvajanja zavarovanja, stroškov plačilnega prometa in poštnih stroškov ter prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje, v obdobju, na katero se nanaša obračun, v primerjavi s skupnim zneskom vseh pokojnin, ki jih je zavod izplačeval v istem obdobju.

Sorazmerni del obveznosti iz prvega odstavka tega člena se pri obračunu obveznosti iz 8. člena tega zakona izračuna v enakem deležu dejansko ugotovljenih obveznosti države, kot je delež vseh obračunanih stroškov izvajanja zavarovanja, stroškov plačilnega prometa in poštnih stroškov, v obdobju, na katero se nanaša obračun, v primerjavi s skupnim zneskom prihodkov sklada obrtnikov v istem obdobju.

10. člen

Obveznost države je celotni znesek dodatka za rekreacijo ali pravice do enkratnega letnega dodatka in celotni znesek drugih dajatev iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja tistih upokojencev, katerih pokojnine v celoti bremenijo državni proračun, ker ne izpolnjujejo splošnih pogojev za pridobitev pravice do pokojnine.

11. člen

Obveznost države za določeno pokojnino ali drugo dajatev traja, dokler se ta pokojnina ali dajatev izplačuje v znesku, ki je določen po posebnih predpisih, oziroma dokler niso izpolnjeni minimalni pogoji za pridobitev pravice do starostne pokojnine po splošnih predpisih, od tedaj dalje pa sorazmerni del.

Zavod in sklad obrtnikov po uradni dolžnosti ugotovita, kdaj so izpolnjeni pogoji iz prejšnjega odstavka.

12. člen

Obveznosti države do zavoda se poravnajo mesečno v obliki akontacije najpozneje do zadnjega delovnega dne v mesecu za tekoči mesec.

Višina mesečne akontacije se določa na podlagi sprejetega letnega finančnega načrta zavoda.

Dokončna obveznost države do zavoda za posamezno leto se ugotovi na podlagi letnega obračuna obveznosti, ki ga zavod predloži v 30 dneh po sprejetju zaključnega računa.

Razliko med dokončnim obračunom letne obveznosti in plačanimi akontacijami za isto leto poravnava Republika Slovenija zavodu v 30 dneh po predložitvi obračuna.

13. člen

Obveznosti države do sklada obrtnikov se poravnajo na podlagi letnega obračuna obveznosti, ki ga sklad obrtnikov predloži za preteklo koledarsko leto v 30 dneh po sprejetju zaključnega računa.

14. člen

Nadzor nad izvajanjem tega zakona opravlja ministrstvo, pristojno za delo.

Ministrstvo, pristojno za delo, preverja namensko uporabo obračunanih prispevkov, ki se invalidskim podjetjem, skladno z ZPIZ-1, vplačajo na poseben račun pri delodajalcu, da bi se uporabila za materialni razvoj teh podjetij.

Minister, pristojen za delo, v 30 dneh po uveljavitvi tega zakona določi podatke in evidence za obračun obveznosti za vsakega upravičenca ter obrazce in dokumentacijo, ki jo morata zavod in sklad obrtnikov predložiti ob vsakem obračunu obveznosti.

15. člen

V primeru, da nastane pri izvajanju tega zakona spor ali morebitna zamuda pri izplačevanju obveznosti iz 1. člena tega zakona, oblikujeta ministrstvo, pristojno za delo in zavod skupno komisijo, v katero imenujeta po dva predstavnika. Člani komisije izvolijo predsednika izmed priznanih strokovnjakov za področje pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Naloga komisije je, da iz podatkov ministrstva, pristojnega za delo in podatkov zavoda ugotovi dejansko stanje vrednosti izplačil, ki so obveznost države.

V primeru, da nastane spor ali morebitna zamuda pri izplačevanju obveznosti iz 8. člena tega zakona, oblikujeta ministrstvo, pristojno za delo in sklad obrtnikov skupno komisijo, na način iz prvega odstavka tega člena.

Komisija iz prejšnjega odstavka ugotovi dejansko stanje vrednosti izplačil, ki so obveznost države, na način iz drugega odstavka tega člena.

Zakon o poračunavanju finančnih obveznosti Republike Slovenije iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja – ZPFOPIZ (Uradni list RS, št. [81/00](#)) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

»16. člen

Z dnem, ko začne veljati ta zakon, preneha veljati zakon o poračunavanju obveznosti Republike Slovenije do Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (Uradni list RS, št. 71/93).

17. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o socialno varstvenih prejemkih – ZSVarPre (Uradni list RS, št. [61/10](#)) v zvezi s prenehanjem veljavnosti pete in šeste alineje 6. člena zakona ter delnim prenehanjem veljavnosti drugega odstavka 9. člena zakona določa:

»Peta in šesta alineja 6. člena ter drugi odstavek 9. člena se uporabljajo do začetka uporabe tega zakona.«;

ter vsebuje naslednjo končno določbo:

»82. člen
(uveljavitev in začetek uporabe zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. junija 2011.«.